

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC453

Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1009

datum uitspraak 01/12/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. M.A.T. Hillenaar-Cöp, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

het Aartsbisdom Utrecht,
gevestigd te Utrecht,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 13 januari 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 6 november 2013 met zaaknummer 2013W1009, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 8 november 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 7 april 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 2 mei 2014. Verweerder heeft bij brief van 15 mei 2014 medegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is in de [periode] misdienaar geweest in de [parochie] te [plaats], alwaar wijlen [volledige naam] (hierna: [naam]) pastoor was. [naam] gaf ook godsdienstles op de school van verzoeker. [naam] heeft verzoeker in de [periode] seksueel misbruikt. Het misbruik is gaandeweg ernstiger geworden. Het begon met het strelen van de billen van verzoeker na afloop van de mis wanneer [naam] met verzoeker alleen was en ging over in het betasten van de intieme delen van verzoeker. Verzoeker was overdonderd en wist niet wat hem overkwam. Hij diende zich uit te kleden en moest ook het geslacht van [naam] strelen en af te trekken. Enige tijd later heeft verzoeker [naam] ook enige malen oraal moeten bevredigen. Eenmalig heeft [naam] verzoeker met een zweepje geslagen op zijn billen. In het [jaar] begon [naam] verzoeker te verkrachten, hetgeen veel pijn deed. Ook kwam [naam] tussen de billen en benen van verzoeker klaar. Verzoeker werd steeds geboden om te zwijgen: hij mocht niets vertellen, omdat anders God zou kunnen straffen. Verzoeker heeft eenmaal getracht het seksueel misbruik aan zijn ouders te vertellen maar die geloofden hem niet en zeiden dat hij zich niet zo moest aanstellen.

Samenvattend is verzoeker in de [periode] eens in de twee weken seksueel misbruik door [naam]. Het misbruik bestond uit het over en weer betasten van elkaars geslacht en het moeten aftrekken van [naam]. Daarbij heeft [naam] verzoeker meerdere malen verkracht door verzoeker anaal te penetreren.

Verzoeker was bij aanvang van het misbruik negen jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie d.d. 6 november 2013 (zaaknummer 2013W1009), gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam], waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’, als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling.

De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van negen jaar.
- Het misbruik heeft gedurende meerdere jaren plaatsgevonden, te weten in de [periode].
- Het misbruik bestond uit het over en weer betasten van elkaars intieme delen, gedwongen orale seksuele handelingen, het moeten aftrekken van [naam] en meerdere malen anale verkrachting van verzoeker.
- Het misbruik heeft regelmatig, dat wil zeggen eens per twee weken, plaatsgevonden.
- Het misbruik ging gepaard met het gebod te zwijgen.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Hillenaar voornoemd bij brief van 2 mei 2014 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoekers loopbaan en opleiding is tot aan circa [jaartal] vrijwel normaal verlopen. Wel was sprake van verslechtering van verzoekers schoolresultaten in de periode dat het seksueel misbruik plaatsvond, dat wil zeggen vanaf de vijfde klas. Daardoor is hij naar de LTS gegaan en had hij -indien het seksueel misbruik niet zou hebben plaatsgevonden- waarschijnlijk wel naar de Mavo gekund.

Verzoeker heeft decennialang niet over het seksueel misbruik met zijn naasten kunnen spreken. In [jaartal] is er bij verzoeker 'een dam doorgebroken': hij ontwikkelde psychische klachten met uitval voor zijn werk tot gevolg per juni [jaartal]. De arbeidsovereenkomst van verzoeker is met ingang van [datum] ontbonden wegens een verstoorde arbeidsverhouding en onder toekenning van een vergoeding van €20.360,08 bruto. Vervolgens is verzoeker in de ziektewet beland en sinds [datum] ontvangt verzoeker een Werkloosheidsuitkering die maximaal zou voortduren tot [datum], waarna hij een beroep zou moeten doen op een uitkering op grond van de Algemene Bijstandswet.

In de periode [jaartal] tot op heden heeft verzoeker te kampen gehad met forse psychische problemen waarvoor hij onder behandeling is geweest. De problematiek heeft ook zijn weerslag (gehad) op zijn huwelijk; dat is recentelijk in een echtscheiding geëindigd.

Verzoeker wijt zijn psychische problemen, het stranden van zijn huwelijk en de beëindiging van zijn arbeidsovereenkomst aan het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan. Verzoeker, die ook de zorg heeft voor zijn drie minderjarige kinderen, maakt aanspraak op het maximaal te vergoeden bedrag aan compensatie, aangezien de gederfde en nog te derven arbeidsinkomsten tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd in [jaartal] vermeerderd met de misgelopen pensioenopbouw worden begroot op circa €336.117,--. Daarnaast heeft hij ook reiskosten gemaakt (€749,17) in verband met gevolgde therapie.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 15 mei 2104 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Op basis van de namens verzoeker overgelegde stukken concludeert de Compensatiecommissie dat verzoeker genoegzaam heeft aangetoond dat door hem substantiële vermogensschade is geleden als gevolg van het tegen hem gepleegde seksueel misbruik.

Uit de uitgebreide overgelegde medische brieven en verklaringen blijkt dat verzoeker vanaf [jaartal] geconfronteerd is geweest met ernstige psychische/psychiatrische problemen, die terug te voeren zijn op het seksueel misbruik. Hij lijdt aan somberte, depressieve en suïcidale gedachten en was in maart [jaartal] ‘obsessief’ bezig met het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan. Ook lijdt hij aan schaamtegevoelens. In [jaartal] is hij hiervoor in behandeling geweest, maar dit heeft niet de gewenste verlichting gegeven, aldus [naam] (sp-verpleegkundige) in het ‘verslag crisisinterventie’ van [datum]. [naam] (psychiater), verbonden aan [instelling], vermeldt eveneens dat het seksueel misbruik uit zijn jeugd (mede) ten grondslag ligt aan het minder zijn gaan functioneren met een depressie als gevolg en spanningen in de relatie. [naam] vermeldt in een brief d.d. [datum] aan de huisarts dat sprake is van een ernstige recidiverende depressieve stoornis en dat medicatie wordt voorgeschreven. Ook in de voortgangrapportages van verzoekers psychiatrische behandeling in maart en april [jaartal] wordt het seksueel misbruik als ‘trigger’ van de opeenstapeling van problemen genoemd. [naam] schrijft: ‘Er is nog een lange weg te gaan met name in de verwerking van zijn verleden, nu geen acuut psychisch beeld aanwezig. Medicatie: deze voortzetten’.

Uit de overgelegde medische stukken valt echter ook af te leiden dat er ook andere negatieve factoren een rol kunnen hebben gespeeld rond het ontstaan van de psychologische crisis bij verzoeker in [jaartal]. Zo heeft verzoeker zelf uitdrukkelijk melding gemaakt van he overlijden van naaste familieleden in de periode vóór [jaartal] en lijkt sprake te zijn geweest van een (te) veeleisende werkgever.

Wel blijkt uit de informatie van [instelling] van [datum] dat het met verzoeker ter gelegenheid van een telefonisch contact op [datum] eigenlijk 'heel erg goed' ging en hij stappen had ondernomen door middel van het indienen van een klacht bij het Meldpunt. Zijn vrouw heeft hem echter vlak na deze berichtgeving verlaten en een echtscheiding is gevolgd.

4.6 De Compensatiecommissie acht het, gelet op de hiervoor vermelde omstandigheden, aanmerkelijk dat het gestelde verlies van arbeidsvermogen voor een deel toegerekend dient te worden aan het seksueel misbruik. Met name acht de Compensatiecommissie verzoeker als gevolg van het seksueel misbruik verhoogd kwetsbaar voor uitval, zoals die plaatsgevonden heeft in [jaartal], zodat die schadepost gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking komt.

Anders dan mr. Hillenaar stelt, acht de Compensatiecommissie het niet reëel er van uit te gaan dat verzoeker tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd werkloos zal blijven. Verzoeker heeft immers tot aan [jaartal] gewerkt en is uitgevallen met blijkens het als productie overgelegde verweerschrift van 17 april 2014 ook als reden de veeleisendheid van zijn toenmalige werkgever. Voorts lijkt van blijvend invaliderende psychiatrische problematiek geen sprake te zijn.

4.7 Uiteraard heeft verzoeker voor het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan en dat als uitzonderlijk seksueel misbruik heeft te gelden, daarnaast recht op een aanzienlijke immateriële schadevergoeding voor het leed, waaronder zijn privéproblemen en de echtscheiding, waarmee hij in de loop van zijn leven dientengevolge geconfronteerd is geweest. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €80.000,-- voor materiële en immateriële schade geadviseerd dient te worden. Gelet op het feit dat verweerder bij wijze van voorschot reeds een bedrag van €25.000,-- aan verzoeker heeft betaald, resteert een te betalen bedrag van €55.000,--.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.481,83 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €55.000,-- (€80.000,-- verminderd met het door verzoeker reeds ontvangen voorschot van €25.000,--) te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €2.481,83 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 01/12/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter